

Actielijn 4: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

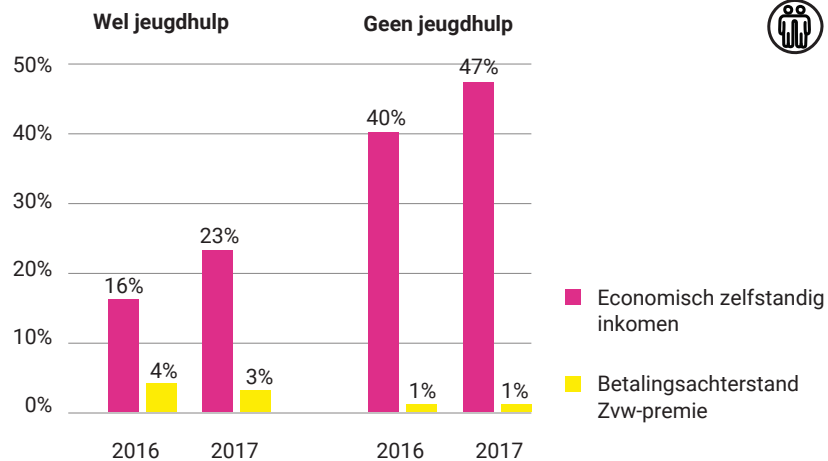
Beweging: Jongeren in een kwetsbare situatie zijn goed ondersteund op weg naar zelfstandigheid als ze na hun 18e verjaardag zelfstandig kunnen zijn op vier domeinen (wonen, school en/of werk, inkomen & schulden en doorlopende zorg).

Hoe gaat het met jongeren (18-19 jaar) die (wel/niet) jeugdhulp* ontvingen op 16-17 jarige leeftijd?

1. Woonsituatie

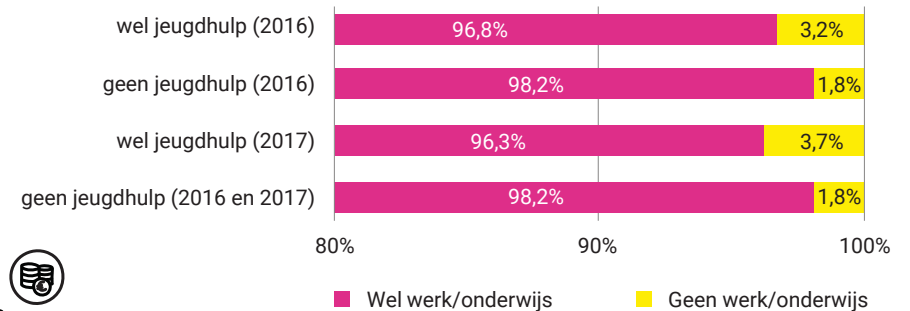
Jaar	Jeugdhulp met verblijf		Wel jeugdhulp		Geen jeugdhulp	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Zelfstandig wonend	54%	50%	20%	18%	12%	12%
Hoofdzakelijk thuiswonend	31%	35%	76%	77%	87%	87%
Hoofdzakelijk institutioneel	8%	9%	2%	2%	1%	0%
Overig	7%	7%	2%	2%	1%	1%

2. Inkomen en schulden

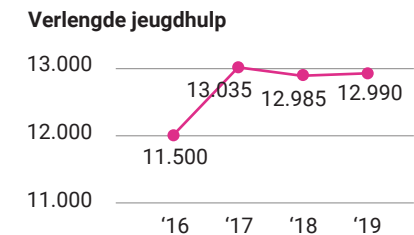

Bron: CBS Beleidsinformatie Jeugd en CBS statline

3. Werken en/of onderwijs

4. Verlengde jeugdhulp of andere vervolgzorg voor jongeren die jeugdhulp ontvingen in het laatste kwartaal voor de 18e verjaardag

Andere vervolgzorg (2017)	≤1 maand	≤3 maanden	≤6 maanden
Zvw-GGZ	22,0%	25,4%	26,4%
Wmo	5,7%	6,8%	7,7%
Wlz	1,7%	1,9%	2,1%
Totale vervolgzorg niet zijnde jeugdhulp	29%	34%	36%

Wat zegt deze factsheet ons?

Minder jongeren wonen zelfstandig

Het aantal jongeren dat op hun 18e zelfstandig woont en voor hun 18e jeugdhulp met verblijf hadden, daalt. Het aantal jongeren uit dezelfde situatie dat thuis gaat wonen stijgt. Als jongeren via de verlengde jeugdhulp langer in een instelling zouden verblijven en dus niet zelfstandig hoeven wonen of terug naar huis moeten dan verwacht je deze jongeren terug te zien in de categorie hoofdzakelijk institutioneel. Deze categorie wijzigt echter maar weinig. Eén van de opties die een jongere heeft na jeugdzorg is terug te gaan naar huis. Uit deze cijfers zou kunnen worden afgeleid dat dit dus vaker voorkomt. Dit kan erop wijzen dat de jongeren dus niet overeenkomstig zijn of haar eigen toekomstperspectief kan uitstromen naar bijvoorbeeld begeleid wonen of andere vormen van Wlz en wmo-zorg. Daar komt bij dat er sowieso schaarste is voor deze jongeren in het betaalbaar woningaanbod.

Economische zelfstandigheid ten opzichte van leeftijdsgenoten verbetert niet

Het aantal jongvolwassenen dat na het ontvangen van jeugdhulp economisch zelfstandig is, stijgt met 6,3%. Dat is goed nieuws, maar ten opzichte van hun leeftijdsgenoten zonder jeugdhulp wordt het gat niet kleiner. Met 22,7% (oud-jeugdhulpgebruikers) ten opzichte van 47,3% (referentiegroep) blijft het verschil groot als het gaat om economische zelfstandigheid. Dat wil zeggen een inkomen dat ligt boven de bijstandsnorm (€950, in 2017). Als we dan kijken naar het hoge aantal jongeren dat vanuit de jeugdhulp zelfstandig woont (49,8% tegenover 11,6% van de jongeren zonder jeugdhulp) betekent dit dus dat veel jongeren die jeugdhulp hebben gehad, moeten rondkomen van een inkomen lager dan de bijstandsnorm. Dit kan een indicatie zijn voor schulden en armoede.

Iets minder oud-jeugdhulpgebruikers met werk en scholing

Het percentage oud-jeugdhulpgebruikers met werk en/ of onderwijs is nog altijd hoog, maar 0,5% minder dan in 2016. De lichte daling kan niet nader gespecificeerd worden naar opleidingsniveau of fulltime vs. bijbaan. Iemand kan dus dagbesteding hebben, onderwijs volgen en een (bij)baantje hebben. Het zou dan interessant zijn om te weten of dit soort combinaties onder de jongvolwassenen met eerder jeugdhulp vaker voorkomen en in combinatie met welk scholingsniveau dan. Het is tenslotte niet makkelijk om een zelfstandig bestaan op te bouwen als je moet werken om te kunnen rondkomen en gelijktijdig onderwijs moet volgen omdat je nog geen startkwalificatie hebt behaald. Zeker het scholingsniveau is te halen uit de CBS-cijfers en zal aan de volgende rapportage worden toegevoegd.

Stijging doorlopende zorg na 18

Als we inzoomen en één cohort (groep van 19.455 jongeren in 2017) volgen dat het laatste kwartaal voor hun 18e verjaardag jeugdhulp ontving, dan zien we dat 54% van dit cohort verlengde jeugdhulp krijgt. Buiten de verlengde jeugdhulp zien we in 2017 dat 15,4% binnen één maand een vorm van vervolgzorg ontvangt en 36,2% binnen zes maanden. Het overgrote deel van de vervolgzorg zijnde niet verlengde jeugdhulp, wordt gegeven vanuit de GGZ. We kunnen de GGZ-cijfers van 2016 helaas niet vergelijken met die van 2017 vanwege de overstap naar een ander CBS-bronbestand. Bij de volgende monitoring zal worden gekeken hoe om te gaan met de cijfers vanuit de GGZ die twee jaar achterlopen op de jeugdhulp data.

